

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย

พ.ศ. ๒๕๖๕

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. มีหลักการ คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรีชุดที่มีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔ และบรรจุระเบียบวาระ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๔ ได้รับหลักการร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. โดยมีมติรับหลักการในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๔

จากนั้น ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณา มีกำหนดเวลาแปรญัตติ ๗ วัน และยึดร่างของรัฐบาลเป็นร่างหลักในการพิจารณา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราและมิตเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ในวาระที่ ๓ ด้วยคะแนนเอกฉันท์

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ได้บรรจุระเบียบวาระในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมพิจารณาในการประชุม ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยมีมติรับไว้พิจารณา

จากนั้นส่งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๕ คน มีกำหนดแปรญัตติ ๗ วัน สิ้นสุดวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๕ วุฒิสภาได้พิจารณาวาระที่ ๓ โดยมีมติแก้ไขเพิ่มเติม

จากนั้นในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้บรรจุระเบียบวาระในการประชุม ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมพิจารณา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๖ ก วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ หน้า ๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงที่ไม่อาจกระทำได้อีกในสถานการณ์ใด ๆ ดังนั้น เพื่อยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย สมควรกำหนดฐานความผิด มาตรการป้องกันและปราบปราม และมาตรการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหาย ตลอดจนมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัตินี้ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. ร่างกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการประการใดให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำการทรมาน และยังกำหนดความหมายของคำสำคัญไว้ ๔ คำ ประกอบด้วย (มาตรา ๓ - ๕)

๑.๑ ผู้เสียหาย หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือจิตใจ จากการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย และให้หมายความรวมถึงสามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้ซึ่งอยู่กินกับฉันสามีภรรยา ซึ่งมีได้จดทะเบียนสมรส ผู้อุปการะและผู้อยู่ในอุปการะของผู้ถูกกระทำให้สูญหาย

๑.๒ เจ้าหน้าที่รัฐ หมายความว่า บุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐหรือได้รับมอบอำนาจหรือได้รับการแต่งตั้ง อนุญาต สนับสนุน หรือยอมรับโดยตรงหรือโดยปริยาย จากผู้มีอำนาจรัฐให้ดำเนินการตามกฎหมาย

๑.๓ คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

๑.๔ ควบคุมตัว หมายความว่า การจับ คุมตัว ชัง กักตัว กักขัง หรือกระทำด้วยประการอื่นใด ในทำนองเดียวกันอันเป็นการจำกัดเสรีภาพในร่างกายของบุคคล

๒. ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐลงโทษหรือกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นถูกลดทอนคุณค่าหรือละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานความเป็นมนุษย์ หรือเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานแก่ร่างกายหรือจิตใจ ที่มีใช้การกระทำความผิดตามมาตรา ๕

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทั้งนี้ไม่รวมถึงอันตรายอันเป็นผลปกติหรือสืบเนื่องจากการลงโทษที่พึงชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา ๖)

๓. ผู้ใดเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐควบคุมตัว หรือลักพาบุคคลใด โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิเสธว่ามีได้กระทำการดังกล่าว หรือปกปิดชะตากรรมหรือสถานที่ปรากฏตัวของบุคคลนั้น ซึ่งส่งผลให้บุคคลนั้นไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ทั้งนี้ยังกำหนดด้วยว่า การกระทำความผิดข้างต้นให้ถือเป็นความผิดต่อเนื่องจนกว่าจะทราบชะตากรรมของบุคคลนั้น (มาตรา ๗)

๔. รายละเอียดของกฎหมาย ยังกำหนดให้ การกระทำความผิดฐานทรมาน กระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการทำให้บุคคลสูญหาย แม้เกิดนอกราชอาณาจักร ต้องได้รับโทษในราชอาณาจักร โดยให้นำความในมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๘ - ๙)

นอกจากนี้ ความผิดฐานทรมาน และการทำให้บุคคลสูญหาย ไม่ให้ถือว่าเป็นความผิดที่มีลักษณะทางการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และความผิดทางการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา

๕. กำหนดให้การทำให้บุคคลสูญหาย ให้สืบสวนจนกว่าจะพบบุคคลซึ่งถูกกระทำให้สูญหาย หรือปรากฏหลักฐานอันน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตายและทราบรายละเอียดการกระทำความผิดและรู้ตัวผู้ถูกกระทำความผิด (มาตรา ๑๐)

๖. กำหนดว่าพฤติการณ์พิเศษใด ๆ ไม่ว่าจะ เป็นภาวะสงครามหรือภัยคุกคามที่จะเกิดสงคราม ความไม่มั่นคงทางการเมืองภายในประเทศ หรือสถานการณ์ฉุกเฉินสาธารณะอื่นใด ไม่อาจนำมาอ้างเพื่อให้การกระทำความผิดตามกฎหมายนี้เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ กฎหมายนิรโทษกรรมและช้อยกเว้นความรับผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายใดไม่ให้นำมาใช้บังคับกับความผิดตามกฎหมายนี้ และยังกำหนดด้วยว่า ห้ามไม่ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ชับไล่ ส่งกลับ หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะไปตกอยู่ในอันตรายที่จะถูกกระทำทรมาน ถูกกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย

๗. ร่างกฎหมายฉบับนี้ยังส่งผลให้มีการตั้งคณะกรรมการ ๑ ชุด ชื่อว่า “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย” สำระสำคัญ ดังนี้ (มาตรา ๑๔)

๗.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธาน มีกรรมการโดยตำแหน่ง ๕ คน คือ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ทั้งนี้ให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งข้าราชการของกรมเป็นผู้ช่วยเลขานุการไม่เกิน ๒ คน

๗.๒ ให้คณะรัฐมนตรี (กรม.) แต่งตั้งจากผู้ที่ได้รับการสรรหา ๗ คน แบ่งเป็น ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ๒ คน ด้านกฎหมาย ๑ คน แพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ ๑ คน แพทย์ทางจิตเวชศาสตร์ ๑ คน และผู้เสียหายหรือผู้แทนผู้เสียหาย ๒ คน

๗.๓ ให้มีการตั้งคณะกรรมการสรรหา ๑ ชุด มี ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธาน มีกรรมการสรรหา ประกอบด้วยผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร นายสภานายความ ผู้แทนพรรคการเมือง ทุกพรรคที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) จำนวน ๘ คน แบ่งเป็นฝ่ายค้านและรัฐบาล ฝ่ายละ ๔ คน

๘. กำหนดหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๙)

๘.๑ เสนอความเห็นต่อ คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือมาตรการอื่นที่จำเป็น

๘.๒ กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามปัญหา

๘.๓ กำหนดนโยบายและมาตรการฟื้นฟูและเยียวยาด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้เสียหาย อย่างครอบคลุม โดยคำนึงถึงการทำให้กลับสู่สภาพเดิมเท่าที่จะเป็นไปได้

๘.๔ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการช่วยเหลือและเยียวยาด้านการเงินและจิตใจ รวมถึงการฟื้นฟู ระยะเวลาทางการแพทย์ให้แก่ผู้เสียหาย โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

๘.๕ กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและการปกปิดการควบคุมตัวบุคคลรวมทั้ง มาตรการคุ้มครองผู้แจ้งข้อมูล

๘.๖ ตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย้ายยัดยัดศรีศรัทศความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย รวมทั้งรับและติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียน

๘.๗ ตรวจสอบสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวโดยพลัน เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำความผิด ทั้งนี้หากสถานที่ไม่อยู่ในการครอบครองของรัฐหรือผู้ครอบครองไม่ยินยอม ให้เข้าไปเมื่อมีหมาย ของศาล

๘.๘ พิจารณารายงานสถานการณ์ รายงานผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อเผยแพร่ต่อประชาชน

๘.๙ ตั้งที่ปรึกษาหรืออนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๘.๑๐ วางระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่

๘.๑๑ วางระเบียบอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายนี้

๙. แนวทางการป้องกันการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย ถูกกำหนดไว้ในกฎหมาย ดังนี้ (มาตรา ๒๒ - ๒๗)

๙.๑ การควบคุมตัว เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องบันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องในขณะจับ และควบคุมจนกระทั่งส่งตัวให้พนักงานสอบสวนหรือปล่อยตัว เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยไม่สามารถบันทึกได้ ทั้งนี้ ให้บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ นามสกุล ตำหนิรูปพรรณ วัน เวลา และสถานที่ของการควบคุมตัว เป็นต้น

๙.๒ นอกจากนี้ ผู้มีส่วนได้เสียโดยชอบด้วยกฎหมายในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ถูกควบคุม เช่น ญาติ ผู้แทนหรือทนายความ หรือคณะกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีสิทธิร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมตัวได้ หากได้รับการปฏิเสธ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้สั่ง เปิดเปิดเผยข้อมูลได้

๙.๓ กรณีผู้ถูกควบคุมถึงแก่ความตาย ให้เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ แจ้งคณะกรรมการทราบ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทรมานในระหว่างควบคุมตัวโดยพลัน

๑๐. กรณีที่ปรากฏต่อศาลว่าพยานหลักฐานใดเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยอาศัยข้อมูลที่เกิดขึ้นหรือได้มาเนื่องจากการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำที่บุคคลสูญหาย ห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานนั้น เว้นแต่เป็นการรับฟังพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายนี้ (มาตรา ๒๘)

๑๑. ผู้ใดพบเห็นหรือทราบการกระทำความผิด ให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครอง พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้หากผู้แจ้งกระทำโดยสุจริต ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย แม้ภายหลังปรากฏว่าไม่มีการกระทำความผิดตามที่แจ้ง (มาตรา ๒๙)

๑๒. ไม่นับอายุความคดีอุ้มหายจนกว่าจะทราบชะตากรรมความผิดตามร่างกฎหมายนี้ ถ้ามิได้ฟ้อง และได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ (มาตรา ๓๐)

๑๓. สำหรับความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทรมาน และอุ้มหาย มีอายุความ ๔๐ ปี อย่างไรก็ตาม กรณีความผิดเกี่ยวกับอุ้มหาย ไม่ให้เริ่มนับอายุความจนกว่าจะทราบชะตากรรมของผู้ถูกกระทำให้สูญหาย สำหรับความผิดเกี่ยวกับการกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีอายุความ ๑๐ ปี (มาตรา ๓๑)

๑๔. บทกำหนดโทษ มีดังนี้ (มาตรา ๓๒ - ๔๒)

๑๔.๑ ผู้ใดกระทำความผิดฐานทรมาน หรือทำให้บุคคลสูญหาย ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๕ - ๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ - ๓๐๐,๐๐๐ บาท ถ้าเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัส ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๐ - ๒๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถ้าทำให้เสียชีวิต ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๕ - ๓๐ ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๓๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ใดกระทำความผิดฐานการกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๔.๒ กรณีที่ผู้ถูกกระทำเป็นผู้ที่อายุไม่เกิน ๑๘ ปี หญิงตั้งครรภ์ ผู้พิการทางร่างกายหรือจิตใจ หรือผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้ เพราะอายุหรือความเจ็บป่วย ผู้กระทำความผิดต้องระวังโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้หนึ่ง

๑๔.๓ ผู้ใดสมคบเพื่อกระทำความผิด ระวังโทษ ๑ ใน ๓ ของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น หากผู้กระทำความผิดช่วยให้มีการค้นพบผู้ถูกกระทำให้สูญหายก่อนศาลชั้นต้นพิพากษา โดยผู้นั้นมิได้รับอันตรายสาหัส หรือตกอยู่ในภาวะอันใกล้จะเป็นอันตรายต่อชีวิต หรือให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดี ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดเพียงใดก็ได้

๑๔.๔ บังคับบัญชาทราบได้ว่าผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิด และไม่ดำเนินการที่จำเป็น และเหมาะสม เพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำความผิด ระวังโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้

นางสาววรรณวิช สว่างแจ้ง/จัดทำ